

УДК 613:378.018.43

Тимченко Г. М.

ORCID 0000-0001-7745-0817

Кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри валеології
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(Харків, Україна), E-mail: annatymchenko@karazin.ua

Літвінова А. М.

ORCID 0000-0002-2513-0632

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри валеології
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(Харків, Україна) E-mail: anastasia.tymchenko@karazin.ua

Левчук В. Г.

ORCID 0000-0001-6868-6924

Кандидат філософських наук, доцент,
директор Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(Харків, Україна) E-mail: levchuk.vic@gmail.com

Закревський А. М.

ORCID 0000-0001-6986-9351

Кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри неонатології
Харківської медичної академії післядипломної освіти
(Харків, Україна) E-mail: andreyzakrevskyu@gmail.com

ТЕХНОЛОГІЇ СТВОРЕННЯ ВІДКРИТИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ ТА ВІДЕОСЕРВІСІВ НАВЧАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я

Усвідомлення та дотримання принципів здорового способу життя є одним із важливих питань сьогодення. Соціальна криза, яка є наслідком економічної нестабільності в державі впродовж останніх десятиліть негативно вплинула на здоров'я української нації. В сучасних умовах дуже складним та актуальним є збереження певного рівня якості життя, невід'ємною складовою якого є здоров'я. Сучасний високотехнологічний етап розвитку суспільства вимагає від людини надшвидкого та гармонійного розвитку своїх фізичних, психічних можливостей, вдосконалення адаптаційних механізмів за допомогою виховання нового ставлення до самої себе, до свого здоров'я.

Мета статті – вивчення технологій створення та особливостей використання відкритих освітніх ресурсів та відеосервісів навчання основ здоров'я. **Методологія роботи** передбачає використання діяльнісного та інтегративного підходів, які дозволили обґрунтувати створення нових відкритих освітніх ресурсів та відеосервісів, створення освітнього каналу в YouTube, імплементацію відеосервісів у відкриті освітні дистанційні курси навчання основ здоров'я на базі LMS Moodle та аналіз особливостей використання в освітньому процесі. **Наукова новизна** – вперше узагальнено дані про сучасні технології створення відкритих освітніх ресурсів та відеосервісів навчання основ здоров'я; розроблено алгоритм створення відкритих освітніх ресурсів та відеосервісів на базі LMS Moodle задля впровадження засобів електронної діагностики в розвиток системи відкритого навчання на базі класичного університету, а також здійснення профілактичної допомоги населенню. **Висновки:** визначено переваги використання відкритих освітніх ресурсів навчання основ здоров'я в системі класичної освіти, до яких належить: якість, доступність, наявність діагностичного компоненту, наявність аудіовізуального супроводу навчання.

Ключові слова: відкриті освітні відеосервіси, дистанційні курси, освітні технології.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та/або практичними завданнями. Відповідно до ключових компетентностей Нової української школи (НУШ) саме питання про здоров'я займають ланку екологічної грамотності та здоров'я, підкреслюючи «здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя». Але актуальним постає питання навчання основам здорового способу життя задля реалізації базової компетентності Нової української школи.

Одним із можливих шляхів вирішення цього питання на нашу думку є реалізація навчання здоров'ю крізь інформаційно-цифрову компетентність, яка передбачає впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні [1; 4]. Інформаційна й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, роботи з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці є одними із базових трендів сучасності. Розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо), а також крізь призму компетентності «Уміння навчатися впродовж життя», яка відокреслена як здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмій і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою навчальну траєкторію, оцінювати власні результати навчання і становить основу освіти та навчання впродовж життя.

На сайті МОН України зазначено, що «НУШ – це школа, до якої приємно ходити учням. Тут прислухаються до їхньої думки, вчать критично мислити, не бояться висловлювати власну думку та бути відповідальними громадянами. Водночас батькам теж подобається відвідувати цю школу, адже тут панують співпраця та взаєморозуміння» (Концепція Нової української школи). Саме тому на сьогодні актуальним постає питання технологій створення освітніх ресурсів навчання здоров'я як для дітей, так і для батьків задля реалізації Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті, де турбота про здоров'я молоді, виховання в неї культури здорового способу життя визначається як одне з пріоритетних завдань.

Аналіз основних досліджень і публікацій з порушеної проблеми. Здоровий спосіб життя є важливою складовою культури, сприяє формуванню здоров'я майбутнього фахівця. Його вагомою рисою є гармонійне виявлення фізичних і духовних можливостей студентів, пов'язаних зі соціальною та психологічною активністю в навчально-трудова, суспільній та інших сферах діяльності. Під здоровим способом життя розуміють такі форми повсякденного життя, які відповідають гігієнічним принципам, розвивають адаптивні можливості організму, сприяють успішному відновленню, підтримці та розвитку його резервних можливостей, повноцінному виконанню особистістю соціально-психологічних функцій [2; 7]. Кожному сучасному фахівцю необхідно володіти засобами, які сприяють формуванню здорового способу життя та відкривають у нашому організмі приховані резерви, що дозволяють почуватися здоровим, працездатним, стресостійким та повним сил. Поряд із цим завдяки науково-технічному прогресу та розвитку інноваційних технологій ми спостерігаємо підйом і розвиток неформального навчання [3; 8], що пов'язано, в першу чергу з бурхливим розвитком e-Learning – джерелом неформального навчання, із зростанням величезної кількості інновацій, які користуються попитом в бізнес-індустрії з метою підвищення її продуктивності. Неформальне навчання забезпечує не лише рентабельність передачі знань та формування компетенцій, але й сприяє підвищенню організаційної ефективності.

Дослідження засвідчують [2; 4], що 70 % навчання є неформальним, а 30 % формальним. Таким чином при правильній організації неформального навчання можна скоротити і витрати на навчання. Поява соціальних сервісів та розвиток теорій навчання показує, що поєднання формального й неформального видів навчання дозволяє зробити процес навчання успішним за наступних умов [5]: не все навчання організоване в курсі; існує безліч підходів для доставки курсів; при необхідності використовуються змішані рішення; навчання вбудовано у процес роботи; тренери виконують функції «керівництво на сторони», а не «мудреці на сцені».

Одними з найпопулярніших технологій сьогодення стали змішані підходи до навчання, бо саме вони дозволяють скористатися гнучкістю і зручністю дистанційного курсу з перевагами традиційного класу. Існує велика ймовірність, що з певним перебігом часу змішане навчання може перевершити традиційні методи навчання. До основних рекомендацій з використання МООС – масових відкритих он-лайн курсів для університетів [2; 6] належать: досвід якісного навчання в форматі он-лайн, інвестиції та підтримка розвитку цифрових компетенцій, використання та створення відкритих освітніх ресурсів. Нажаль, на сьогодні кількість українських ресурсів, присвячених вивченню основ здоров'я відсутня. Саме тому виникає потреба у створенні відкритих сервісів та ресурсів навчання основам здоров'я в системі класичної освіти, особливо в осередках формування знань про здоров'я та здоровий спосіб життя.

Мета статті полягає у вивченні технологій створення, розробці та впровадженні відкритих освітніх ресурсів навчання основ здоров'я в системі класичної освіти. Для досягнення поставленої мети були використані наступні завдання: провести аналіз технологій створення відкритих освітніх ресурсів навчання основ здоров'я; визначити переваги використання відкритих освітніх ресурсів навчання

здоров'ю в системі класичної освіти; створити ефективні технології створення відкритих ресурсів навчання здоров'ю в системі сучасного електронного навчання з використанням відеоелементів.

Об'єкт дослідження – відкриті освітні ресурси навчання здоров'ю. Предмет дослідження – технології створення відкритих освітніх ресурсів з використанням відеоелементів.

Теоретико-методологічне та експериментальне дослідження. Впровадження системи відкритого навчання дає змогу здійснювати навчання протягом життя для осіб різного віку, фаху, профілю спеціальності, отримувати інформацію про сучасну наукову проблематику та спеціалізовану фахову консультацію, аналізувати думку експертів та спеціалістів з цього приводу. Подальше вивчення даної проблеми дозволить впровадити відкриті електронні освітні сервіси в практику освітніх центрів, які надають допомогу різним верствам населення. Саме тому нами вперше узагальнено дані про сучасні технології створення відкритих освітніх ресурсів навчання основ здоров'я. Розроблений алгоритм створення відкритого освітнього ресурсу на базі LMS Moodle дає змогу впроваджувати засоби електронної діагностики в розвиток системи відкритого навчання та здійснювати профілактичну допомогу населенню.

Дослідження відкритих навчальних ресурсів та джерел проводили на базі безкоштовних відкритих інтернет-платформах MOOC таких, як Coursera, Khanacademy, Canvas, Udey та Eliademy, Prometeus, МДУ та Банку відкритих дистанційних курсів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серед всіх відкритих навчальних ресурсів були відокремлені елементи та курси, які безпосередньо стосуються питань здоров'я та здорового способу життя.

Педагогічне дослідження щодо оцінки ефективності навчання проводили на базі відкритих курсів Центру електронного навчання, а саме в курсах «Моє здоров'я» та «Навчання основ електроенцефалографії», доступ до яких вільний для користувачів мережі. Дані курси мають відкриту систему реєстрації та автоматизовані форми контролю навчання, що надає змогу слідкувати за навчальною траєкторією слухачів в курсах та за навчальними розділами, розробленими фахівцями з профільних кафедр з питань здоров'я та здорового способу життя.

У зв'язку із можливістю проведення діагностичних досліджень у відкритому курсі «Моє здоров'я» існує можливість оцінки стану здоров'я та компонентів здоров'я завдяки наявності системи автоматичного збору даних, їх узагальненню та систематизації. Всі результати анкетних даних та питальників були зібрані за добровільної згоди та власного бажання учасників освітнього процесу.

Завдяки наявності в курсах відеоконтенту, який розміщений на каналі E-learning Open Karazin Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання в мережі YouTube, що в свою чергу дозволяє здійснювати аналітичний збір даних серед користувачів (кількість переглядів, хвилини переглядів, країни, з яких входили на сайт для перегляду тощо).

У роботі використовували такі методи емпіричного дослідження: спостереження, вивчення та узагальнення творчого досвіду, педагогічне спостереження. Педагогічне спостереження – метод, в основі якого лежить цілеспрямоване сприйняття дослідником певних аспектів і явищ педагогічної практики. Спостереження планують, у плані враховують кількість об'єктів спостережень, час, характеристики педагогічних ситуацій та ін.

Основний матеріал дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Результати проведеного аналітичного пошуку вказують на те, що технології дистанційного навчання – це інформаційні технології створення, передачі та збереження навчальних/освітніх матеріалів, організації й супроводу освітнього процесу в системі дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку.

Основні технології дистанційного навчання:

– мережева технологія – різновид дистанційної освітньої технології, що базується на використанні телекомунікаційних мереж та засобів Internet для забезпечення студентів навчально-методичними матеріалами, інтерактивної взаємодії з викладачами-тьюторами та організації дистанційного педагогічного контролю;

– кейс-технологія – різновид дистанційної освітньої технології, що базується на використанні наборів (кейсів) текстових, аудіовізуальних та мультимедійних навчально-методичних матеріалів для самостійного вивчення студентами (слухачами) при організації регулярних консультацій з викладачами та контролю знань дистанційним або традиційним способами;

– ТВ-технологія – різновид дистанційної освітньої технології, що базується на використанні систем телебачення для доставки студентам навчально-методичних матеріалів та організації регулярних консультацій у викладачів-тьюторів та контролю знань дистанційним або традиційним способами.

Інформаційно-комунікаційні освітні технології дистанційного навчання використовують в значній мірі веб-ресурси навчальних дисциплін та можуть містити в собі: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовність виконання завдань, особливостей контролю тощо; документи планування освітнього процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади тощо); відео- та аудіо-записи лекцій, семінарів тощо; мультимедійні презентації; термінологічні словники; практичні та лабораторні роботи віртуальні роботи з інтерактивним компонентом; пакети тестових завдань для

проведення контрольних робіт із автоматизованою перевіркою результатів та/або із перевіркою викладачем; електронні бібліотеки та посилання на них; посилання на відкриті освітні ресурси. У таблиці 1 узагальнено дані, що наочно ілюструють кількість доступних в мережі відкритих освітніх ресурсів, присвячених питанням здоров'я та біології людини.

Таблиця 1

Співвідношення відкритих освітніх ресурсів, адаптованих до навчання при підготовці спеціалістів за напрямом «Здоров'я людини» (%)

Назва платформи/ресурсу	Кількість ресурсів	Адаптованих до освітнього процесу	Видача сертифікату про навчання
Англomовні із субтитрами			
Coursea	9	44%	+/-
Khan Academy	55	36%	+/-
Canvas Network	11	45%	+/-
Udemy	8	62,5%	+/-
Eliademy	12	17%	+/-
Російськомовні			
Prometheus	3	30%	+/-
Університет без кордонів	6	75%	+/-
Банк відкритих курсів ХНУ	2	100%	+/-

Узагальнені результати дозволили створити узагальнюючу модель формування здорового способу життя в системі відкритого дистанційного навчання [3-5] на базі класичного університету з використанням власних відкритих освітніх ресурсів та сервісів (рис. 1).

Рис. 1. Узагальнююча модель формування здорового способу життя в системі відкритого дистанційного навчання

Усі курси, створені на базі Центру електронного навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та присвячені навчанню основ здоров'я та формуванню здорового способу життя в системі відкритого дистанційного навчання побудовані за алгоритмом (рис. 2).

Рис. 2. Алгоритм формування здорового способу життя в системі відкритого дистанційного навчання

У зв'язку з тим, що метою роботи є вивчення технологій створення відкритих освітніх ресурсів навчання здоров'ю, то здійснено педагогічний експеримент в дистанційних курсах Банку web-ресурсів Центру електронного навчання, який працює на платформі LMS Moodle.

Першим відкритим дистанційним курсом навчання здоров'ю став курс «Моє здоров'я» (викладач Г. М. Тимченко). Цей курс створено з метою діагностики та профілактики здоров'я студентів з використанням сучасних електронних засобів діагностики та навчання, а також з метою пропаганди знань про здоров'я та здоровий спосіб життя серед молоді [6-8]. Курс складається з таких розділів: «Рухова активність», «Добові ритми», «Сезонні ритми», «Добові енерговитрати та харчування», «Діагностика та моніторинг здоров'я», «Стратегії розвитку особистості в професії». Кожний розділ має інтерактивну складову, яка допомагає здійснити в дистанційному режимі діагностику шляхом відповідей на запитання анкети/тесту та визначити певний показник діяльності.

Аналіз даних, отриманих в результаті педагогічного експерименту, проведеного у відкритому дистанційному курсі «Моє здоров'я» показав, що серед 183 учасників, які зареєстровані на курс (за станом на 01.10.2019 р.), 150 виконали всі розділи та навчальні завдання, тобто успішність навчання склала 82 %. Результати експерименту показали, що рівень активності користувачів в курсі за розділами складає наступну динаміку: рухова активність – 82 %, біоритми та здоров'я – 80 %, добові енерговитрати та харчування – 80 %, діагностика і моніторинг здоров'я – 76 %.

Зазначимо, що завдяки розташуванню електронного паспорта здоров'я та відеопідказчика щодо проведення діагностики здоров'я в домашніх умовах (кількість переглядів відеоролику за результатами аналітики YouTube становила 230) питання електронної валеологічної діагностики стає можливим для широкого кола користувачів.

Наступним курсом, що прийняв участь в педагогічному експерименті став курс «Навчання основ електроенцефалографії», призначений для лікарів, фізіологів та тих, хто придбав обладнання компанії «Tredex» в якості діагностичного обладнання.

Дистанційний курс «Навчання основ електроенцефалографії» за методикою побудови є відеокурсом, який складається із 8 навчальних тем, які містять теоретичні матеріали, відеолекції до тем курсу та завдання до самостійної роботи. Підсумковою формою контролю є залік та/або індивідуальне завдання.

На курс підписано 45 користувачів, однак завдяки розміщеним відеофайлам з тематики електроенцефалографії, яка є популярною темою серед лікарів та фізіологів, кількість переглядів відео лекції «Особливості реєстрації ЕЕГ. Монтаж електродів» за аналітикою YouTube становить 12 597 хвилин та 4401 перегляд.

Узагальнені результати переглядів відеолекцій за темами наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

**Узагальнені результати переглядів за темами навчального курсу
з ЕЕГ на каналі YouTube**

№ Теми	Назва відеофайлу	Тривалість, хв.	Кількість переглядів
1. Загальна інформація про ЕЕГ	Теоретичні основи ЕЕГ	10:49	3086
2. Особливості проведення ЕЕГ-дослідження	Особливості реєстрації ЕЕГ. Монтаж електродів	9:17	4401
	Інтерпретація результатів ЕЕГ	4,17	449
3. Розшифрування ЕЕГ	Ритми здорової бадьорої людини	10:47	956
4. Діагностичні можливості ЕЕГ	Ритми циклу «сон – бадьорість»	6:52	327
6. Спеціальні види ЕЕГ	Що являє собою сучасний електроенцефалограф	29:10	170
	Формування ЕЕГ-сигналу та його спектральні компоненти	8:33	217
8. Вікові особливості ЕЕГ	Практичні особливості використання сучасних електроенцефалографів	27:01	117

Отримані дані свідчать, що даний курс користується попитом серед мережевих користувачів ресурсу YouTube, на який заходять зацікавлені користувачі з України, Росії, Казахстану, Об'єднаних Арабських Еміратів, Голандії, Канади, Іспанії та Італії. Таким чином, завдяки домінуючій кількості переглядів даного відеоконтенту за результатами аналітики YouTube, можемо висунути припущення, що тема електроенцефалографії, зокрема монтажу електродів та теоретичних основ електроенцефалографії, є актуальною та користується попитом. На нашу думку це пов'язано із відсутністю якісних освітніх відео-ресурсів, пов'язаних із навчанням та популяризацією знань про основи електроенцефалографії та власне стислою інформацією про даний метод дослідження головного мозку людини.

Таким чином, завдяки творчим зусиллям викладачів та науковців, які приймали участь у розробці відеоконтенту, створено інноваційні навчальні технології, які добре себе зарекомендували серед мережевих користувачів. Перевага аудіовізуальних засобів навчання, якими в даному випадку є розроблені відеолекції з електроенцефалографії, створені фахівцями з біології, медицини, валеології, психології та інформатики, об'єднаними спільною ідеєю зробити якісне навчання доступним для користувачів, полягають у підвищенні можливостей сприйняття інформації та при наявності субтитрів допоможуть подолати мовленеві бар'єри.

Саме алгоритми технологій створення відкритих освітніх ресурсів в системі сучасного електронного навчання з аудіовізуальним супроводом, які нададуть можливість навчання особам з особливими освітніми потребами та особам з мовленевими бар'єрами (особи з інших країн, які прагнуть здобути освіту), отримати якісну освіту від кращих вишів країни. Перевагами використання відкритих освітніх ресурсів навчання здоров'ю на базі Банку web-ресурсів Центру електронного навчання визначаємо: якість, доступність, наявність діагностичного компоненту, наявність аудіовізуального супроводу навчання.

Узагальнені результати побудови технологій відкритих освітніх ресурсів навчання здоров'ю в системі класичної освіти наведені у таблиці 3.

У зв'язку з відсутністю стандартів до відкритих курсів та освітніх ресурсів у системі відкритого навчання особливої уваги набуває факт розміщення відкритих освітніх ресурсів саме у кращих брендових закладах вищої освіти країни. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна напрацював певний алгоритм створення доступної дистанційної освіти:

- розміщення каталогу відкритих інформаційних джерел за фахом та спеціалізаціями;
- створення каталогу відеолекцій провідних фахівців Каразінського університету Karasin Universarim на каналі YouTube;
- створення власного каналу Інституту із розміщенням відеозаписів семінарів, тренінгів, науково-популярних роликів та навчальних відеофільмів;
- створення системи відкритого навчання Каразінського університету.

**Принципи побудови технологій відкритого навчання здоров'ю
в системі класичної освіти**

№ з/п	Необхідна складова	Основні принципи побудови		
		діагностичний курс	відео-курс	курс вивчення наукової проблематики за принципом «додаткова освіта»
1.	Вимоги до структури	Послідовність, доступність (мовою розміщення), ілюстративність,	Послідовність, доступність аудіовізуальними засобами, можливість ілюстрування процесів та явищ, можливість суфльора та субтитрів	Послідовність, доступність на мові замовника /мові, яку розуміють всі розробники/учасники, ілюстративність, додаткові можливості з обраної проблематики
2.	Вимоги до інструктивного розділу	Правила навчання, інтенсивність навчання, мотиваційний компонент	Правила навчання, інтенсивність навчання, зворотній зв'язок	Правила навчання, інтенсивність навчання, зворотній зв'язок з викладачем та між учасниками освітнього процесу
3.	Вимоги до тематичних розділів	Актуальні теми із чіткими практичними порадами та поясненнями фахівців	Актуальні теми із ілюстративним супроводом та коментарями фахівців	Актуальні теми із ілюстративним супроводом та коментарями фахівців
4.	Вимоги до тестів	Типові, використання в якості діагностичного інструментарію	Типові, використання в якості оцінки ефективності базової освіти	Типові, використання в якості вирішення порівняння та співставлення
5.	Вимоги до завдань	В якості практичних завдань із можливістю завантаження файлів та форм автоматизованого обрахунку даних	Типові, використання в якості навчання та набуття практичних навичок	Типові, використання в якості навчання та набуття практичних навичок та форм автоматизованого обрахунку даних
6.	Вимоги до Підсумкового розділу	Результат навчання, сертифікат	Результат навчання, сертифікат про проходження курсу та/або рівень засвоєння	Результат навчання, сертифікат про проходження курсу та/або рівень засвоєння
7.	Зворотній зв'язок	Із тьютором, обговорення певних питань	Із викладачем та між учасниками	Із викладачем та між учасниками
8.	Інтенсивність навчання	Не є необхідною, доступна мова викладання	Обов'язкова	Обов'язкова
9.	Доступність навчання	Мовою розміщення	Можливість суфлера та субтитрів	Можливість суфлера та субтитрів при наявності аудіовізуального супроводу
10.	Обмеження в освіті (базова, відсутність базової, додаткова)	Відсутність базової	Базова та/або додаткова	Базова

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Аналіз технологій створення відкритих освітніх ресурсів навчання здоров'ю показав, що технології побудови відкритих освітніх ресурсів побудовані за принципами: діагностичного курсу, відео-курсу, вивчення наукової проблематики в системі додаткової освіти. Визначені переваги використання відкритих освітніх ресурсів навчання здоров'ю в системі класичної освіти, до яких належить: якість, доступність, наявність діагностичного компоненту, наявність аудіовізуального супроводу навчання. Розроблені ефективні технології створення відкритих ресурсів навчання здоров'ю в системі сучасного електронного навчання з аудіовізуальними засобами навчання, які дають можливість навчання особам з особливими освітніми потребами та особам, які можуть завдяки субтитрів подолати мовленеві бар'єри. Перспективним напрямом розвитку та пропаганди знань про здоров'я в системі відкритого навчання є створення відеоресурсів та відеокурсів провідними фахівцями, які займаються питаннями здоров'я та здорового способу життя з метою пропаганди знань про електронне освітнє середовище та освітню мережу, яка сьогодні є найбільш природною для сучасної молоді.

References

1. Васильєва М. П. Формування комунікативних умінь як компонента педагогічної культури майбутнього вчителя : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Харків, 1997. 23 с.
Vasylyjeva M. P. (1997). Formuvannja komunikatyvnykh uminj jak komponenta pedaghoghichnoji kuljтуры majbutnjogho vchytelja [Formation of communicative skills as a component of pedagogical culture of future teacher]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv, Ukraine.
2. Кухаренко В. М., Рибалко О. В., Сиротенко Н. Г. Дистанційне навчання: Умови застосування : навч. посіб. / за ред. В. М. Кухаренка. Харків : НТУ «ХПІ», 2002. 320 с.
Kukharenko V. M., Rybalko O. V., Syrotenko N. Gh. (2002). Dystancijne navchannja: Umovy zastosuvannja [Distance Learning: Terms of Use]. Kharkiv, Ukraine : NTU «KhPI».
3. Лодатко Є. О. Педагогічні моделі, педагогічне моделювання і педагогічні вимірювання: that is that? *Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології*, 2011, Вип. 3, Т. 1, С. 339–344.
Lodatko Je. O. (2011). Pedaghoghichni modeli, pedaghoghichne modeljuvannja i pedaghoghichni vymirjuvannja: that is that? [Pedaghoghika vyshhoji shkoly: metodologhija, teoriya, tekhnologhiji]. *Pedahohika vyshchoyi shkoly: metodolohiya, teoriya, tekhnolohiyi – Pedagogy of higher education: methodology, theory, technologies*, Т. 1, V. 3, 339–344.
4. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання / за ред. : О. О. Андрєєва, В. М. Кухаренко. Харків: Міськдрук, 2013. 212 с.
Andrijeva O. O., Kukharenko V. M. (Ed.). (2013). Pedaghoghichni aspekty vidkrytogho dystancijnogho navchannja [Pedagogical aspects of open distance learning]. Kharkiv, Ukraine : Mis'kdruk.
5. Рафальська О. О. Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. *Науковий журнал*, 2013, Вип. 11. С. 113–128.
Rafals'ka O. O. (2013). Komp'juterno-integhrovani tekhnologhiji: osvita, nauka, vyrobnyctvo [Computer-integrated technologies: education, science, production]. *Naukovyj zhurnal – Scientific journal*, 11, 113–128.
6. Тимченко Г. М. Здоров'я та здоровий спосіб життя шляхом створення тематичних курсів у LMS MOODLE для студентів класичного університету. *Безпека людини у сучасних умовах : матеріали VII Міжнародної науково-методичної конференції (3-4 груд. 2015, Харків)*. Харків, С. 152–155.
Tymchenko Gh. M. (2015). Zdorov'ja ta zdorovyj sposib zhyttja shljakhom stvorennja tematychnykh kursiv u LMS MOODLE dlja studentiv klasychnogho universytetu [Healthy and healthy lifestyles by creating thematic courses at LMS MOODLE for students of Classical University]. *Bezpeka ljudyny u suchasnykh umovakh: Materialy VII Mizhnarodnoji naukovo-metodychnoji konferenciji – Human Security in Modern Conditions: Proceedings of the VII International Scientific and Methodological Conference (3-4.12.2015)*. Kharkiv, Ukraine.
7. Тимченко Г. М., Іваненко Л. О., Левчук В. Г., Бережна Н. І. Формування здорового способу життя студентів класичного університету шляхом створення тематичних курсів у LMS MOODLE. *Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (3 груд. 2015, Суми)*. Суми, 2015. Ч. 3. С. 164-167.
Tymchenko Gh. M., Ivanenko L. O., Levchuk V. Gh., Berezhna N. I. Formuvannja zdorovogho sposobu zhyttja studentiv klasychnogho universytetu shljakhom stvorennja tematychnykh kursiv u LMS MOODLE. *Osvitni innovaciji: filosofija, psykholohija, pedaghoghika: Materialy II Mizhnarodnoji naukovo-praktychnoji konferenciji* [Formation of a healthy lifestyle for students of classical university by creating thematic courses in LMS MOODLE. Educational Innovations: Philosophy, Psychology, Pedagogy: Proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference (3.12.2015)]. Sumy, Ukraine.
8. Тимченко Г. М., Левчук В. Г., Бережна Н. І., Закревський А. М. Впровадження електронних діагностичних систем в практику дистанційного навчання. *Дискурс здоров'я в освіті: філософія, педагогіка, антропологія, психологія : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 120-річчю з дня народження Миколи Олександровича Бернштейна (16-17 верес. 2016, Вінниця)*. Вінниця, 2016. Т. 3. С. 190.
Tymchenko Gh. M., Levchuk V. Gh., Berezhna N. I., Zakrevs'kyj A. M. Vprovadzennja elektronnykh diagnostychnykh system v praktyku dystancijnogho navchannja. *Dyskurs zdorov'ja v osviti: filosofija, pedaghoghika, antropologhija, psykholohija: materialy Vseukrajinskoji naukovo-praktychnoji konferenciji z mizhnarodnoju uchastju, prysvjachenoji 120-richnyci z dnja narodzhennja Mykoly Oleksandrovycha Bernshtejna* [Introduction of electronic diagnostic systems into the practice of distance learning. Health Discourse in Education: Philosophy, Pedagogy, Anthropology, Psychology: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference with International Participation, dedicated to the 120th Anniversary of Mykola Alexandrovich Bernstein's Birthday (16-17.09.2016)]. Vinnycja, Ukraine.

Тымченко А.

ORCID 0000-0001-7745-0817

*Ph.D. in Biological Sciences (PhD in Biology), Associate Professor,
Associate Professor at Valeology Department,
V. N. Karazin Kharkiv National University
(Kharkiv, Ukraine) E-mail: annatymchenko@karazin.ua*

Літвінова А.

ORCID 0000-0002-2513-0632

*Ph.D. in Pedagogical Sciences (PhD in Pedagogics),
Associate Professor at Valeology Department,
V. N. Karazin Kharkiv National University
(Kharkiv, Ukraine) E-mail: anastasia.tymchenko@karazin.ua*

Левчук В.

ORCID 0000-0001-6868-6924

*Ph.D. in Philosophical Sciences (PhD in Philosophy), Associate Professor,
Director of the Institute of Postgraduate Education and Distance Education
V. N. Karazin Kharkiv National University
(Kharkiv, Ukraine) E-mail: levchuk.vic@gmail.com*

Закревський А.

ORCID 0000-0001-6986-9351

*Ph.D. in Medical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at Neonatology Department,
Associate Professor at the Kharkiv Medical Academy of Post-Graduate Education
(Kharkiv, Ukraine) E-mail: andreyzakrevskyy@gmail.com*

TECHNOLOGIES OF CREATION THE OPEN EDUCATIONAL RESOURCES AND VIDEO SERVICES FOR LEARNING THE BASICS OF HEALTH

Awareness and adherence to the principles of a healthy lifestyle is one of the important issues of today. The social crisis that is a result of economic instability in our country in recent decades has negatively affected the health of the Ukrainian nation. In today's environment it is very difficult and relevant to maintain a certain level of quality of life, an integral part of which is health. The modern high-tech society requires a human being of super-fast and harmonious development of his physical, mental abilities, improvement of adaptation mechanisms by nurturing a new attitude towards yourself, your personal health.

***The goal** is to study the technologies of creation and the features of using open educational resources and video services for learning the basics of health. **The methodology** of the work involves the use of action and integrative approaches, which allowed to justify the creation of new open educational resources and video services, create an educational channel on YouTube, implement video services into open educational distance learning basics of health based on LMS Moodle and analyze the features of use in the educational process. **Scientific novelty** – for the first time, generalized data on modern technologies of creation of open educational resources and video services for learning the basics of health; the algorithm of creation of open educational resources and video services on the basis of LMS Moodle was developed in order to introduce electronic diagnostics into the development of the open learning system based on classic university, as well as to provide preventive assistance to the population. **Conclusions:** the advantages of using open educational resources learning the basics of health in the classical education system are identified, which include: quality, availability, diagnostic component, audiovisual training support.*

Keywords: *open educational video services, distance courses, educational technologies.*

Стаття надійшла до редакції 01.03.2020

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Ю. Д. Бойчук